

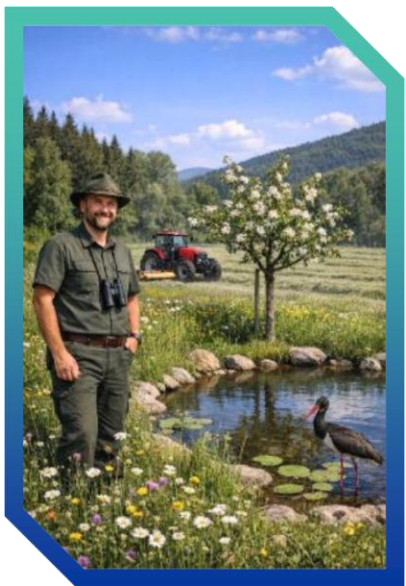
Interreg
Maďarsko – Slovensko

Spolufinancovaný
Európskou úniou

Lesníci pre prírodu a regióny **#foresters4nature**

**Predstavenie projektových aktivít
na slovenskej strane**

Ing. Vladimír Hlinka, vedúci výrobnotechnického úseku OZ Gemer

Penzión Drieňok, 21.05.2026

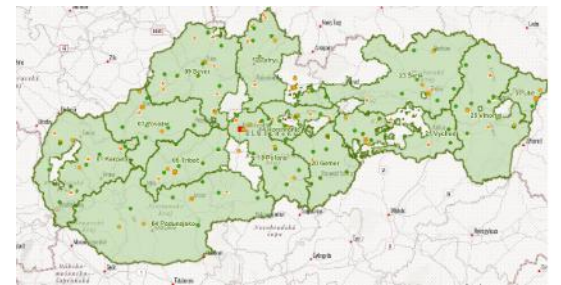
Od myšlienky až po podanie projektu

- Predstava o „jednoduchosti“ prípravy
- Potreba projektovania – technickej dokumentácie pre práce
- Veľmi náročný proces „povoľovacieho konania“
- Problém v chránených územiach siete NATURA2000 a národných územiach – nemožnosť realizácie niektorých opatrení (hnojenie, prísev na lúčach, atď.)

Organizačná zložka OZ Gemer

Celá štruktúra riadenia v štátnom podniku LESY Slovenskej republiky je nasledovná:

- Prvý - základný stupeň riadenia tvoria lesné správy, iné správy, alebo strediská. Tieto sú základnými organizačnými jednotkami Organizačných zložiek. Zabezpečujú priamo a bezprostredne lesnú a inú výrobu, ako aj ďalšie činnosti v rámci základných jednotiek.
- Druhý stupeň riadenia tvoria Organizačné zložky, vytvárané v rámci podniku. Tieto zabezpečujú lesnícku činnosť, resp. špecializované činnosti v rámci podniku. Organizačné zložky sú samostatnými vnútro podnikovými organizačnými jednotkami s uzavretým výrobným a ekonomickým cyklom.
- Tretí stupeň riadenia tvorí ústredie štátneho podniku - generálne riaditeľstvo. Toto predstavuje riadiace centrum podniku, ktoré priamo a nepriamo (metodicky) riadi organizačné zložky.
- Projektovým partnerom je organizačná zložka OZ Gemer, ktorá spravuje lesný majetok štátu na výmere cca 55 600 hektárov.
- Organizačná zložka OZ Gemer, ktorej ústredie sídli v budove riaditeľstva štátnych lesov z roku 1949 v Revúcej, aktuálne zabezpečuje správu štátneho majetku a hospodárenie v lesoch prostredníctvom šiestich lesných správ so sídlami v Ratkovej, Tornali, Revúcej, Hnúšti (vrátane LS Klenovec) a Rimavskej Sobote.
- Mapka

Miesta realizácie / Projekt helyszínek

LESY SR, š. p., organizačná zložka OZ Gemer na slovenskej strane je najväčší obhospodarovateľ lesných biotopov v regióne Gemera a Malohontu a práve tieto regióny v rámci Banskobystrického samosprávne kraja boli dotknuté realizáciou projektu.

Presnejšie boli aktivity smerované do lesných oblastí katastrálnych území:

Dražice, Držkovce, Gemerské Dechtáre, Hajnáčka, Klenovec, Licince, Nandraž, Nižný Blh, Rákoš, Rimavská Baňa, Rimavská Lehota, Sirk, Strelnice, Sútor, Teplý Vrch, Tomášovce, Vyšný Blh.

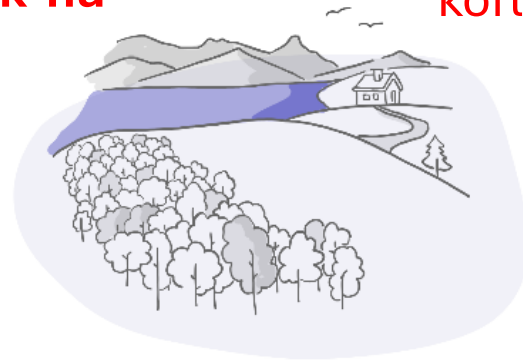
LESY SR, š. o., a Gömör Egyesület szlovák részről szervezeti egysége, a Gömör és a Malohont régió legnagyobb erdei élőhelykezelője, és a Besztercebányai önkormányzati régióon belül ezeket a régiókat érintette a projekt.

Pontosabban, a tevékenységek a kataszteri területek erdőterületeire irányultak:

Perjése, Derencsény, Détér, Ajnácskő, Klenócz, Lice, Nadrázs, Alsóbalog, Gömörrákos, Rimabánya, Rimalehota, Sirk, Nyustya, Gömörlövő, Szútor, Meleghegy, Vámostelep, Felsőbalog

4 piliere projektu / 4 láb a pályázatnak

- zlepšenie zadržiavania vody v lesnej krajine (lesnej pôde) - vodozádržné opatrenia,
- zlepšenie starostlivosti o lúčne a krovinné biotopy,
- zvýšenie biodiverzity prostredia - zriadenie niekoľkých sádov ovocných drevín,
- ~~zníženie erózie - zabránenie jej vzniku ako aj obmedzenie vytvárania podmienok na jej vznik.~~
- az erdei táj (erdőtalaj) vízvisszatartásának javítása - vízvisszatartási intézkedések,
- rét- és cserjés élőhelyek gondozásának javítása,
- a környezet biodiverzitásának növelése - több gyümölcsös létesítése,
- ~~erózió csökkentése előfordulásának megelőzése, valamint előfordulásához szükséges feltételek megteremtésének korlátozása.~~

Interreg
Maďarsko – Slovensko

Spolufinancovaný
Európskou úniou

Interreg
Magyarország – Szlovákia

Az Európai Unió
társfinanszírozásával

2.2.1 - Obnova a revitalizácia lesných lúk

Trávne a krovinné biotopy prechádzajú systémovými zmenami. Kým po stáročia sa využívali na pasenie hospodárskych zvierat a výrobu krmiva pre nich, v súčasnosti už tento účel neplnia, lebo poľnohospodárska výroba sa centralizuje a globalizuje.

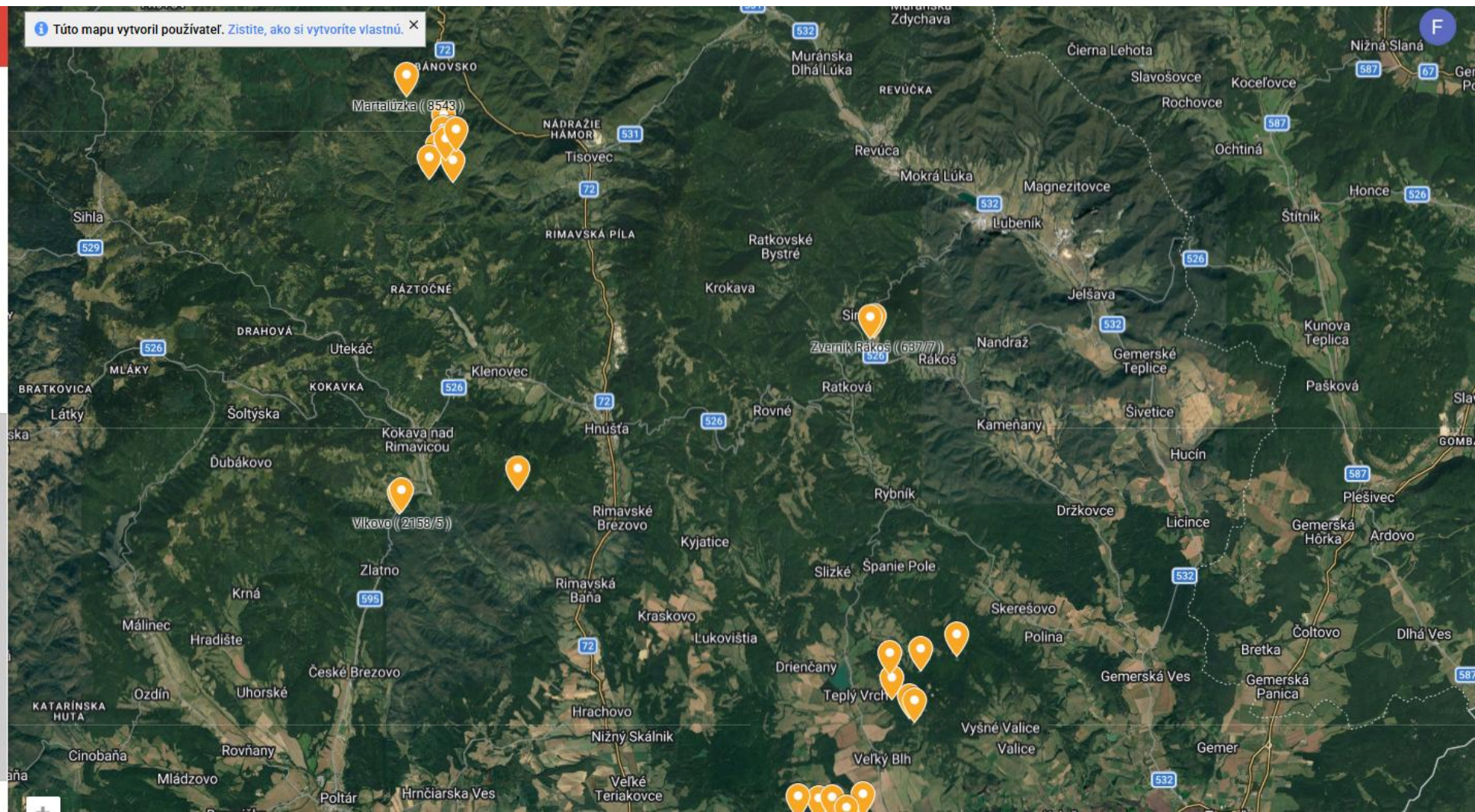
Lúčne a krovinné biotopy v dôsledku toho prechádzajú sukcesiou, postupne degradujú a zarastajú. Klesá úroveň biodiverzity aj početnosť druhov. Navyše pri sukcesii sa výrazne presadzujú invázne druhy rastlín.

Zastaviť tento proces môže len trvale obhospodarovanie týchto biotopov. Najviac ohrozené sú horské lúky malých výmer, často v strmom teréne so zlou dostupnosťou pre mechanizačné prostriedky. Tieto biotopy sa v minulosti obhospodarovali manuálne, na čo už dnes nie sú podmienky ani záujem.

2.2.1 - Obnova a revitalizácia lesných lúk

☰ **Lúky a Pasienky** IH 🔍 ⋮

- Malý Teháň (955/3)
- Malý Teháň (956/3)
- Malý Teháň (955/1)
- Malý Teháň (962/1)
- Veľký Teháň (946)
- Veľký Teháň (947/1)
- Veľký Teháň (947/8)
- Veľký Teháň (947/9)
- Hlboká (381/1)
- Hlboká (381/2)
- Vinica (383/1)
- Bagľaš (1097/1)
- Dražický potok (1119/5)
- Rigáč (2161/2)
- Sitárka (1845)
- Balocká brána (2162/3)
- Balocká brána (2162/2)
- Borňuš 1 (1828/6)
- Borňuš 1 (325-631)
- Teháň (951/1)
- Teháň (951/2)
- Teháň (951/5)

2.2.1 - Obnova a revitalizácia lesných lúk

V-LES RS s.r.o. - Lúčne biotopy - časť Sirk			
Výkon	Plán	Vykonané	Zostáva
kosenie (ha)	20,58	10,29	10,29
mulčovanie (ha)	20,58	20,58	0
výsek krov (ha)	0,5	0,5	0
podsievanie (ha)	10,31	10,31	0
zemné práce (hod)	64	64	0
hnojenie (ha)	20,62	20,62	0
Retama s.r.o. - Lúčne biotopy - časť Teháň			
Výkon	Plán	Vykonané	Zostáva
kosenie (ha)	46,32	42,04	4,28
mulčovanie (ha)	16,86	10,41	6,45
výsek krov (ha)	4,86	2,88	1,98
podsievanie (ha)	4,52	0	4,52
zemné práce (hod)	200	152	48
hnojenie (ha)	30,02	9,01	21,01
Retama s.r.o. - Lúčne biotopy - časť Klenovec			
Výkon	Plán	Vykonané	Zostáva
kosenie (ha)	39,12	22,15	16,97
mulčovanie (ha)	14,08	4,37	9,71
výsek krov (ha)	1,9	0,3	1,6
podsievanie (ha)	0,35	0	0,35
zemné práce (hod)	160	16	144
hnojenie (ha)	3,95	0	3,95

Interreg
Maďarsko – Slovensko

Spolufinancovaný
Európskou úniou

Interreg
Magyarország – Szlovákia

Az Európai Unió
társfinanszírozásával

2.2.1 - Obnova a revitalizácia lesných lúk

Problémy z realizácie a skúsenosti z praxe

- Nevyhnutná je špeciálna mechanizácia, ktorá je výkonná – čím nahradí nedostatok pracovných síl a zároveň bezpečná pre prácu v exponovanom teréne (potreba nízkeho ťažiska a vysokého výkonu).
- Nedostali sme súhlasy na všetky plánované činnosti - hlavne v oblasti NATURA 2000 – starostlivosť o lúčne biotopy – dlhodobá neudržateľnosť starostlivosti o tieto biotopy len cez dotácie rôznych druhov

2.2.2 - Zakladanie a obnova sádov s pôvodnými ovocnými drevinami

Sady ovocných drevín sú významným krajinotvorným prvkom a veľkým dielom obohacujú biodiverzitu prírodného prostredia. V minulosti boli bežným prvkom v krajine a slúžili ľuďom na rozšírenie ponuky obživy.

V súčasnosti s trendom vylúďňovania vidieka a presunom obyvateľstva do mestských aglomerácií nastáva výrazný úpadok týchto krajinotvorných prvkov. Staré sady bez príslušnej starostlivosti zanikajú a nové nemá kto zakladať. Pritom dochádza k nenahraditeľnej strate starých, pôvodných odrôd ovocných drevín k zmenám biotopov a k strate biodiverzity.

V rámci projektu bola realizovaná obnova 0,60 ha starých zabudnutých sádov a založenie 1,85 ha nových sádov ovocných drevín.

2.2.2 - Zakladanie a obnova sádov s pôvodnými ovocnými drevinami

- počet vysadených ovocných drevín – 290 kusov
- jablone starých odrôd jonatán a priesvitné letné, pričom počet sa rozdelil pre každú odrodu na polovicu
- hĺbenie jám bolo realizované do hĺbky 0,70 m x 0,50 x 0,50 m, mechanizmom alebo ručne, pridanie 35 l záhradníckeho substrátu
- **na oplotenie sa použili koly a oceľové pletivo vysoké min. 220 cm**
- **jeden sad sa neplotil individuálne ale celoplošne, pričom celková dĺžka oplotenia bola 340 metrov**

2.2.2 - Zakladanie a obnova sádov s pôvodnými ovocnými drevinami

Ovocné výsadby a sady

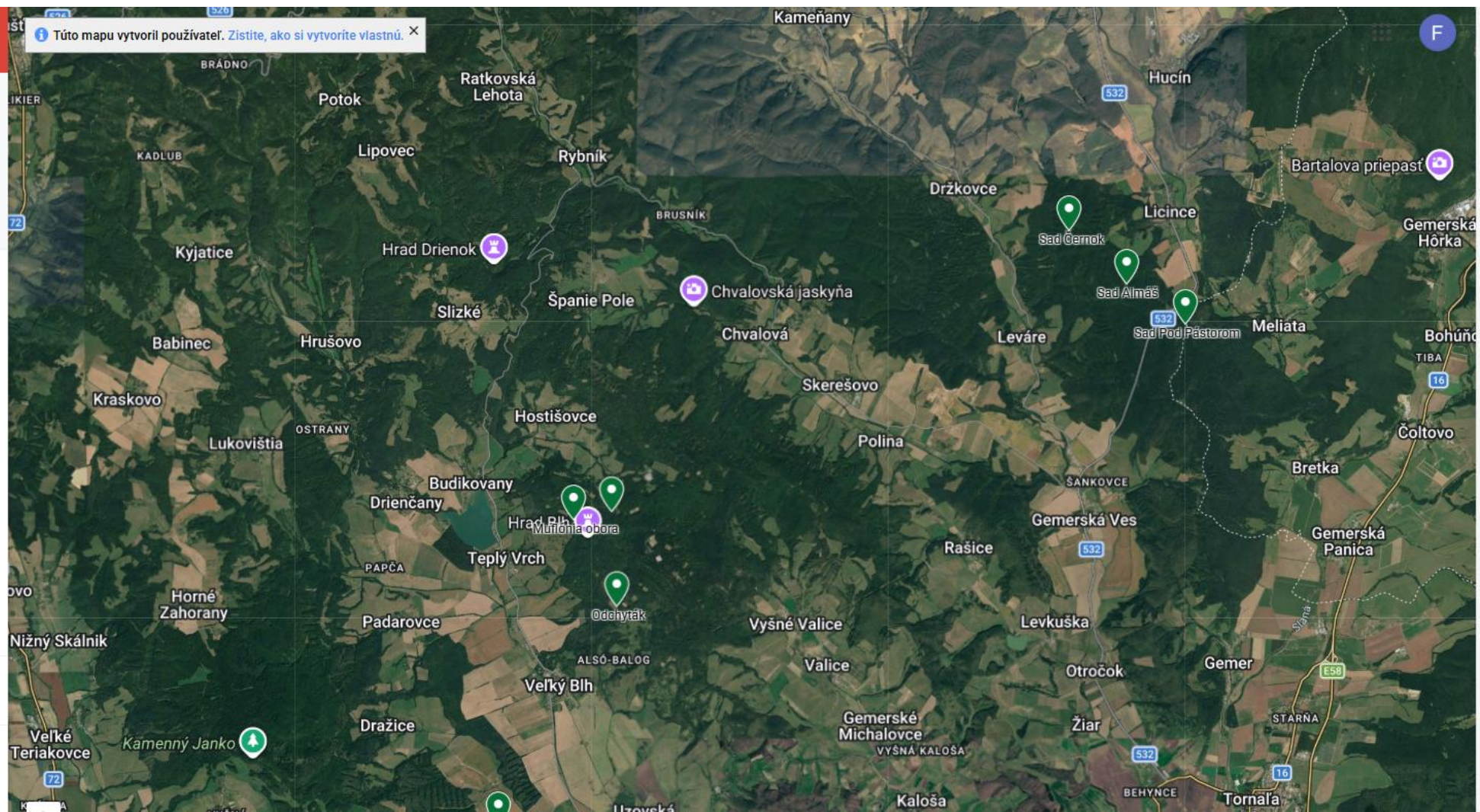
Establishing and restoration of orchards with native fruit trees
Licince 1387/1, Licince 1398/5, Licince 1248/6,
37 zobrazení
Zverejnené: 17. novembra 2025
[ZDIELANIE](#)

Ovocné sady

Všetky položky

- Sad Sirk
- Sad Almáš
- Sad Černok
- Sad Pod Pástorom
- Muflónia obora
- Nižný Blh
- Salaš
- Odchyták

ParcelaC_OvocnýSad_FeatureToPoint

2.2.2 - Zakladanie a obnova sádov s pôvodnými ovocnými drevinami

2.2.2 - Zakladanie a obnova sádov s pôvodnými ovocnými drevinami

Problémy z realizácie a skúsenosti z praxe

- Problém zohnať domáce pôvodné druhy ovocných drevín cez verejné obstarávanie v zmysle rešpektovania podmienky transparentnosti a efektívnosti vynakladania finančných prostriedkov
- Záhradnícke práce (vysúťažené cez VO) často súvisia s realizáciou prác bez teoretických poznatkov a skúseností s prácou s orezom stromov
- Problém poškodzovania drevín lesnou zverou – dôkladná a naddimenzovaná ochrana

Revitalizácia pôvodných a zriaďovanie nových mokradí

Pre zadržanie vody v krajine a zlepšenie celkovej vodnej bilancie sú dôležité prirodzené terénne depresie, mokrade, prípadne ľudskou činnosťou vytvorené malé vodné stavby. Tieto sú však v záujmovom území nedostačujúce, prípadne málo udržiavané a zanesené sedimentami. Ďalším z cieľov projektu je zvýšiť počet aj výmeru takýchto mokradí a to vyčistením a zväčšením existujúcich ako aj zriadením nových. Touto aktivitou zlepšíme vodnú bilanciu aj biodiverzitu územia. Prispejeme k zvýšeniu zadržiavania vody v krajine, k zlepšeniu životných podmienok obojživelníkov, vtákov aj hmyzu. Zachytenie vody v krajine bude mať priaznivý dopad aj na lúčne, krovinné a lesné biotopy.

2.2.3 - Zakladanie a obnova vodných biotopov

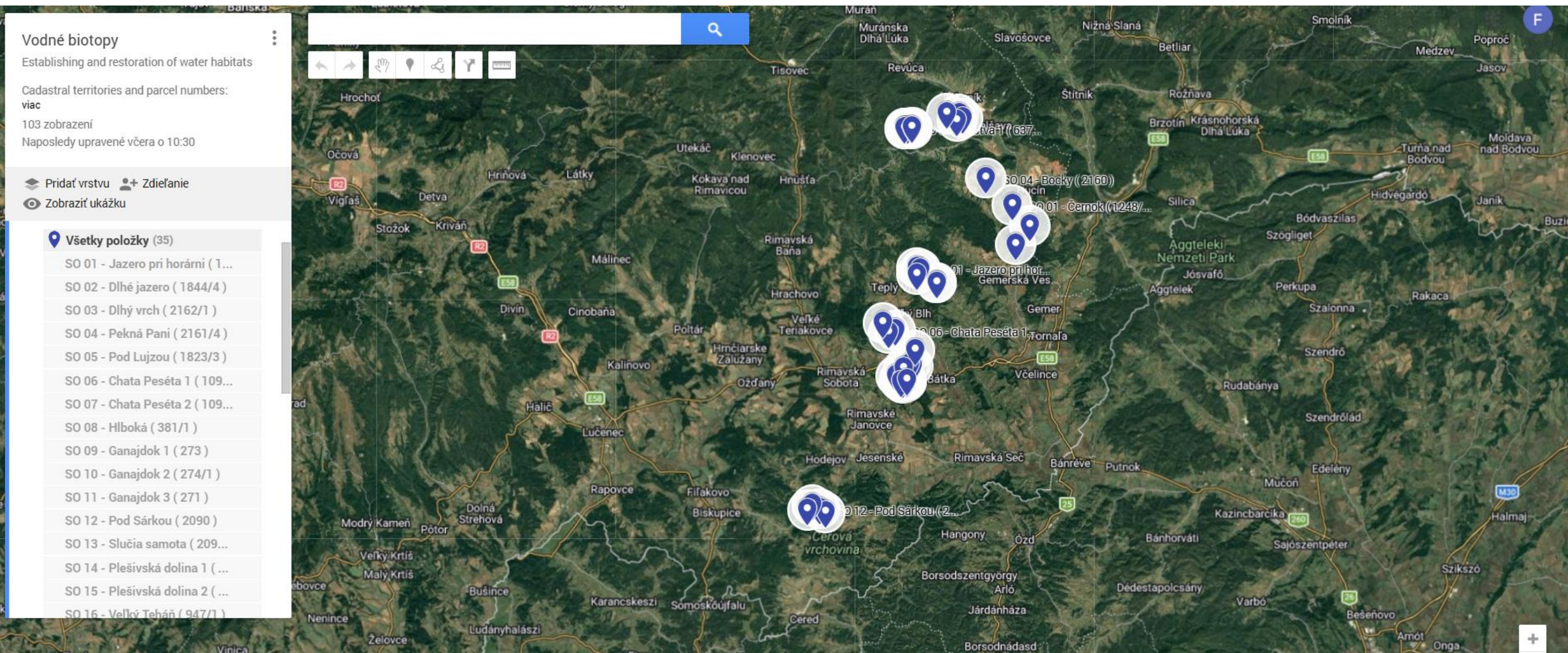
AG-doprava s.r.o. - Mokrade - časť Rimavská Sobota

Výkon / Tevékenység	Plán / Terv	Vykonané / Realizált	Zostáva / Maradvány
celková suma bez DPH (€)	68 455,00	68 455,00	0
stavebný objekt (ks)	22	22	0
odstraňovanie drevín priem do 100 mm (m2)	165	165	0
výkop nezapaženej jamy v hornine 4 (m3)	2760	2760	0
presun hmôt (t)	354	354	0
kamenivo drvené, hrubé frakcia 63-125 (t)	185	185	0
výkop v tečúcej vode, hornina 4 (m3)	1398	1398	0
uloženie výkopu bez zhutnenia v rovine alebo na svahu do 1:5 (m3)	2357	2357	0
dopravné náklady - mimostavenisková doprava (sub)	72	72	0

Ján Hrbál - Mokrade - časť Revúca

Výkon / Tevékenység	Plán / Terv	Vykonané / Realizált	Zostáva / Maradvány
celková suma bez DPH (€)	13 260,00	13 260,00	0,00
stavebný objekt (ks)	13	13	0
odstraňovanie drevín priem do 100 mm (m2)	280	280	0
výkop nezapaženej jamy v hornine 4 (m3)	320	320	0
presun hmôt (t)	–	–	–
kamenivo drvené, hrubé frakcia 63-125 (t)	–	–	–
výkop v tečúcej vode, hornina 4 (m3)	135	135	0
uloženie výkopu bez zhutnenia v rovine alebo na svahu do 1:5 (m3)	320	320	0
dopravné náklady - mimostavenisková doprava (sub)	13	13	0

2.2.3 - Zakladanie a obnova vodných biotopov - mapa

2.2.3 - Zakladanie a obnova vodných biotopov - práce

2.2.3 - Zakladanie a obnova vodných biotopov - práce

2.2.3 - Zakladanie a obnova vodných biotopov - práce

Interreg
Maďarsko – Slovensko

Spolufinancovaný
Európskou úniou

Interreg
Magyarország – Szlovákia

Az Európai Unió
társfinanszírozásával

2.2.3 - Zakladanie a obnova vodných biotopov - **výsledky**

2.2.3 - Zakladanie a obnova vodných biotopov - **výsledky**

Problémy z realizácie a skúsenosti z praxe

- Povoľovacie konanie – problematické a zdĺhavé s neistým výsledkom
- Veľa praktických skúseností v tejto oblasti nie je - kvitujeme ústretový prístup aj dobrú spoluprácu s CHKO Cerová vrchovina
- V dnešnej dobe výkonnej techniky je vybudovanie mikro – mokrade otázkou pár hodín – priestor pre všetkých obhospodarovateľov lesa

Návrh opatrení pre všetkých obhospodarovateľov pôdy

- zachytávať vodu v krajine, prehĺbovať a rozširovať existujúce miesta prirodzene zadržiavajúce vodu,
- podporovať a rozširovať biodiverzitu dopĺňaním rôznych druhov, ktoré boli v minulosti typické pre lúčne spoločenstvá (napr. pôvodné staré odrody ovocných stromov, jarabinu oskorušovú, jarabinu vtáčiu atď.),
- udržiavať lúčne spoločenstvá, zabraňovať prirodzenej sukcesii a zlepšovať ich bylinné zloženie z miestnych zdrojov,
- odovzdávať získané skúsenosti ďalším subjektom obhospodarujúcim krajinu – naše spoločné životné prostredie.

Protierózne opatrenia – neúspešná časť žiadosti

- lesné cesty sú potencionálnym zdrojom erózie – bez ich údržby sú pri náhlych zrážkach veľkým problémom
- ambíciou projektu bolo navrhnúť čo najjednoduchšie a najlacnejšie opatrenia
- voda sama na lesnej ceste kreslí, kadiaľ by chcela odtiecť

Interreg
Maďarsko – Slovensko

Spolufinancovaný
Európskou úniou

Interreg
Magyarország – Szlovákia

Az Európai Unió
társfinanszírozásával

Erózia na lesnej ceste bez odrážok

Je to také jednoduché...

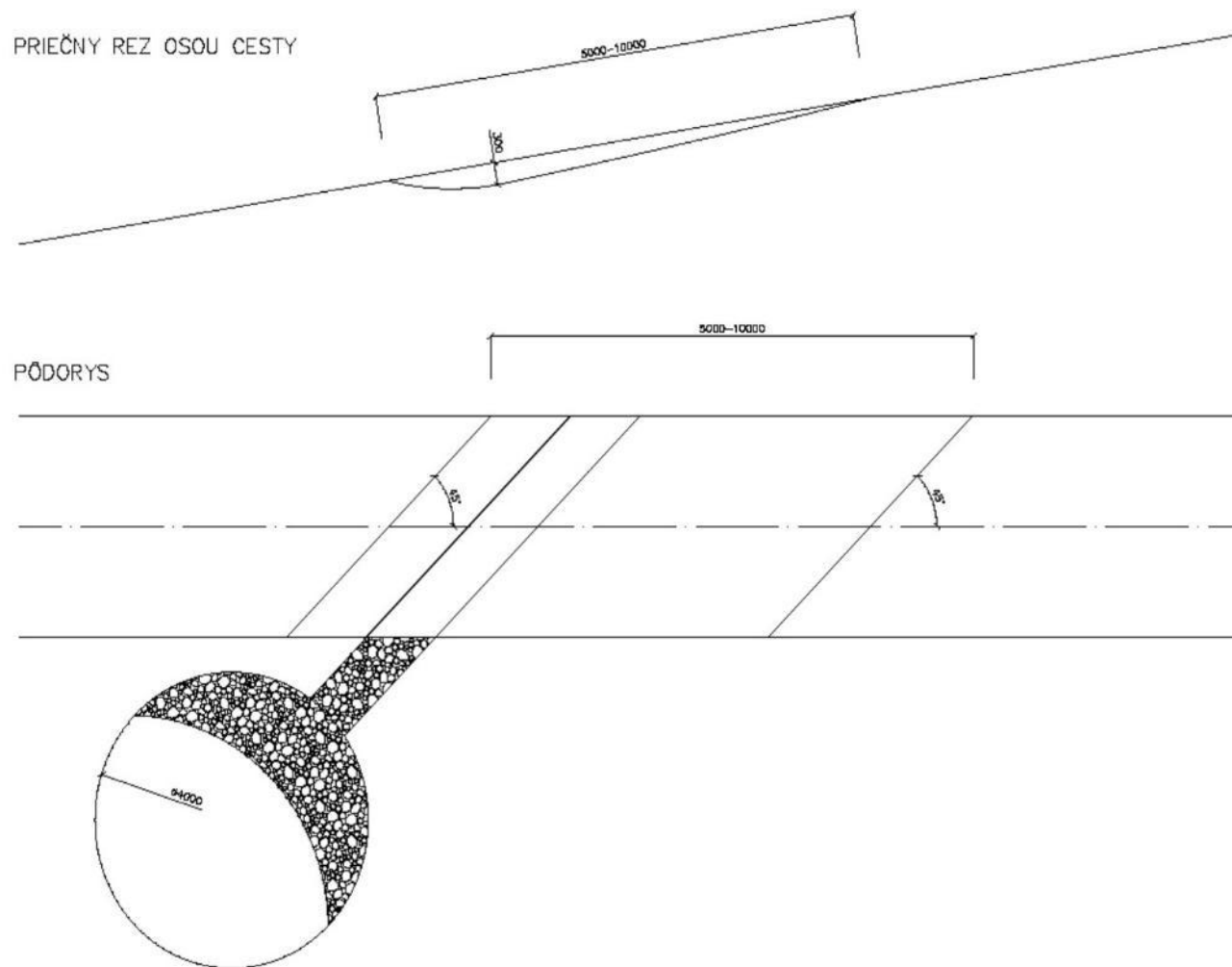

Alebo takto...

Jednoduchý projekt zemnej odrážky

Monitorovanie efektu výsledkov v prírode

Interreg
Maďarsko – Slovensko

**Spolufinancovaný
Európskou úniou**

Ďakujem za pozornosť

Ing. Vladimír Hlinka, vedúci výrobnotechnického úseku OZ Gemer

Vladimir.Hlinka@lesy.sk